Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Image not found or type unknow

Державний обліковий номер: 0826U005078

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 03-09-2026

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Чата Руслан Віталійович

2. Ruslan V. Chata

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 009-0007-8207-9320

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 051

Назва наукової спеціальності: Економіка

Галузь / галузі знань: соціальні та поведінкові науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Економіка

Дата захисту: 07-09-2026

Спеціальність за освітою: Гідромеліорація

Місце роботи здобувача: Організація відсутня

Код за ЄДРПОУ: 0000000000

Місцезнаходження: 00000, Київ, 00000, Україна

Форма власності: Змішана

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 16841

Повне найменування юридичної особи: Національний університет водного господарства та природокористування

Код за ЄДРПОУ: 02071116

Місцезнаходження: вул. Соборна, Рівне, Рівненський р-н., 33028, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний університет водного господарства та природокористування

Код за ЄДРПОУ: 02071116

Місцезнаходження: вул. Соборна, Рівне, Рівненський р-н., 33028, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 06.71.07

Тема дисертації:

1. Організаційно-економічні засади сталого землекористування малого агробізнесу в умовах євроінтеграції

2. Organizational and Economic Principles of Sustainable Land Use of Small Agribusiness under European Integration Conditions

Реферат/анотація:

1. У дисертації представлено результати досліджень щодо вирішення завдання обґрунтування організаційно-економічних засад сталого землекористування малого агробізнесу в умовах євроінтеграції шляхом удосконаленої процедури дорадництва, діджиталізованого моніторингу землекористування, що є підґрунтям сталого розвитку передусім сільських громад. У першому розділі «Теоретичні основи забезпечення сталого землекористування малого агробізнесу в умовах євроінтеграції» розкриті організаційно-економічні умови розвитку малого агробізнесу. У процесі дослідження виявлені основні засади для становлення і розвитку малого агробізнесу. Актуалізовано систематизацію показників формальної та неформальної класифікації видів агробізнесу, що дозволяє стандартизувати форми фінансової підтримки й засади ведення сільськогосподарської діяльності в Україні. Удосконалено еволюційний підхід розвитку малого агробізнесу,

що враховує засади систематизації законодавчих та євроінтеграційних зрушень. Ідентифіковані вектори розвитку малого агробізнесу в умовах євроінтеграції. У другому розділі «Дослідження еколого-економічних умов трансформації землекористування» проведено аналіз стану та трендів трансформації малого агробізнесу в системі землекористування, доопрацьовано процедуру екологічного аудиту та здійснено моделювання ефективності землекористування малого агробізнесу в контексті діджиталізації. Аналізом стану і тенденцій встановлені зміни в агробізнесі та доведено, що протягом останніх років розвиток дрібного фермерства, домогосподарств в Україні не враховувався у законодавчих рішеннях. Запропоновано використовувати удосконалену методику екологічного аудиту для складання прогнозу розвитку екологічних, економічних, соціальних ситуацій. У разі передачі земель домогосподарств в офіційну комерційну оренду збільшуються надходження до місцевих бюджетів у вигляді податку на доходи фізичних осіб (ПДФО) з орендної плати, 60% якого залишається в громаді. Таким чином, найбільш вигідною моделлю для розвитку громади є фермерські господарства IV групи. Розраховано суму сплачених податків, за умови організації господарства з площею 500 га, яке зареєстроване в громаді як малий агробізнес IV групи зі спрощеною системою оподаткування і порівняно з податками, які будуть сплачені агробізнесом, за умови передачі її в користування. У першому випадку, працівники – це мешканці громади, тому 60% податку на дохід фізичних осіб буде перераховано до місцевого бюджету. В іншому випадку – це працівники, які переважно є не місцевими, тому 60% від ПДФО відраховують за місцем реєстрації працівника або компанії. Частка податків у місцевий бюджет громади за першим варіантом є найбільшою та складає 39.63%, що у 1.6 рази більше від малого агробізнесу на загальній системі оподаткування й 2.13 рази від агрохолдингів. У третьому розділі «Удосконалення управління змінами організаційних форм землекористування в умовах євроінтеграції» обґрунтовано засади удосконалення управління земельними трансформаціями у малому агробізнесі, інституційну координацію його розвитку та організаційно-економічну ефективність зміни форм землекористування в умовах євроінтеграції. Обгрунтовані організаційні та еколого-економічні засади управління змінами для реалізації положень сталого розвитку громад. Запропоновано організаційно-економічну ефективність трансформацій бізнесової діяльності громад за схемою RADAR щодо впровадження ефекту заміщення землекористування у домогосподарствах населення на малий агробізнес через об'єктивні факти впровадження положень Спільної аграрної політики. Обґрунтовані джерела фінансування для управління змінами у сфері землекористування громад. З врахуванням вимог членства України в СОТ (програма «зеленого кошика») запропоновано способи залучення інституційних важелів запровадження земельних трансформацій. Розроблена матриця критеріїв для оцінки конкурентоспроможності малого агробізнесу за умови консолідації землекористування із домогосподарствами. Для реалізації інституційної координації розвитку малого агробізнесу обґрунтовані організаційно-економічні інструменти дорадництва. Напрацьовані напрями диверсифікації розвитку громад з використанням моделі STIRPAT. Розроблено модель організаційної структури управління змінами в громадах. З використанням е-калькулятора проведено оцінку 3-х типових варіантів сівозміни для зони Лісостепу Рівненської області для прийняття рішень про якість ґрунтів, вартість земельної ділянки, потенційне використання за умов приватної власності на сільськогосподарські землі.

2. The dissertation presents the results of research aimed at addressing the task of substantiating the organizational and economic principles of sustainable land use of small agribusiness under European integration conditions through an improved advisory procedure and digitalized land-use monitoring, which forms the basis for sustainable development, primarily of rural communities.The first chapter, "Theoretical Foundations for Ensuring Sustainable Land Use of Small Agribusiness under European Integration Conditions," reveals the organizational and economic conditions for the development of small agribusiness. In the course of the research, the main principles for the formation and development of small agribusiness were identified. The systematization of indicators for the formal and informal classification of types of agribusiness has been updated, which makes it possible to standardize forms of financial support and principles of agricultural activity in Ukraine. The evolutionary approach to the development of small agribusiness has been improved, taking into account the principles of systematization of legislative and European integration changes. The vectors of small agribusiness development under European

integration conditions have been identified. The second chapter, “Study of the Environmental and Economic Conditions of Land Use Transformation,” analyzes the state and trends in the transformation of small agribusiness within the land-use system, improves the environmental audit procedure, and models the efficiency of small agribusiness land use in the context of digitalization. The analysis of the state and trends identified changes in agribusiness and demonstrated that in recent years the development of small-scale farming and households in Ukraine has not been taken into account in legislative decisions. It is proposed to use an improved environmental audit methodology to forecast the development of environmental, economic, and social situations. If household land is transferred into official commercial lease, revenues to local budgets increase in the form of personal income tax (PIT) from rental payments, 60% of which remains in the community. Thus, the most beneficial model for community development is Group IV farms. The amount of taxes paid was calculated under the condition of establishing a 500 ha farm registered in the community as a Group IV small agribusiness under the simplified taxation system and compared with the taxes that would be paid by agribusiness if the land were transferred for use. In the first case, the employees are residents of the community, therefore 60% of personal income tax is transferred to the local budget. In the other case, the employees are predominantly non-local, so 60% of PIT is allocated according to the place of registration of the employee or company. The share of taxes allocated to the local community budget under the first option is the highest and amounts to 39.63%, which is 1.6 times higher than that of small agribusiness under the general taxation system and 2.13 times higher than that of agricultural holdings. The third chapter, “Improving the Management of Changes in Organizational Forms of Land Use under European Integration Conditions,” substantiates the principles for improving the management of land transformations in small agribusiness, institutional coordination of its development, and the organizational and economic efficiency of changes in land-use forms under European integration conditions. The organizational and environmental-economic principles of change management for implementing sustainable development provisions in communities are substantiated. The organizational and economic efficiency of transformations in the business activities of communities is proposed according to the RADAR scheme for implementing the effect of replacing land use by households with small agribusiness based on objective facts of implementing the provisions of the Common Agricultural Policy. Sources of financing for managing changes in the field of community land use are substantiated. Taking into account the requirements of Ukraine's WTO membership (the “green box” program), methods for involving institutional levers for implementing land transformations are proposed. A matrix of criteria for assessing the competitiveness of small agribusiness under the condition of consolidating land use with households has been developed. To implement institutional coordination of small agribusiness development, organizational and economic advisory tools are substantiated. Directions for community development diversification using the STIRPAT model have been developed.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Раціональне природокористування

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Технологічне оновлення та розвиток агропромислового комплексу

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Скрипчук П. М., Чата Р. В., Скрипчук М. П. Управління грантовими проєктами в Україні: інновації в аграрному природокористуванні. Вісник Національного університету водного господарства та природокористування. Сер. Економічні науки. 2024. Вип. 2(106) С. 156–169.
- Чата Р. В. Нішеві аграрні кооперативи: євроінтеграція та організаційно-економічні засади розвитку. Ефективна економіка. 2025. № 10.
- Чата Р. В. Формування соціо-еколого-економічних передумов зовнішнього середовища для розвитку нішевої кооперації в Україні. Вісник Національного університету водного господарства та

природокористування. Сер. Економічні науки. 2025. Вип. 3(111). С. 443–459.

- Чата Р. В. Диверсифікація організаційних форм агробізнесу в умовах повоєнного відновлення України. Вісник Національного університету водного господарства та природокористування. Сер. Економічні науки. 2025. Вип. 4(112). С. 568–583.
- Чата Р. В. Організаційно-економічні засади розвитку нішевої кооперації. Вісник Хмельницького національного університету. Сер. Економічні науки. 2025. Т. 346. № 5. С. 190–196.
- Чата Р. В. Інноваційно-інвестиційний потенціал екологічного аудиту у сталому землекористуванні малого агробізнесу. Ефективна економіка. 2026. № 5.
- Скрипчук П. М., Фроленкова Н. А., Чата Р. В., Логвин С. Ю. Діджиталізація та ключові бізнес-процеси малих форм господарювання в агробізнесі. Збалансоване природокористування. 2026. № 1. С. 28–35.
- Скрипчук П. М., Фроленкова Н. А., Чата Р. В. Засади управління проєктами у нішевому агробізнесі України в контексті забезпечення національної продовольчої безпеки та євроінтеграції. Збалансоване природокористування. 2026. № 2. С. 185–193.
- Skrypchuk P., Rybak V., Skrypchuk M., Chata R. A conceptual framework for the environmental and economic security of agrarian natural resource management. Sustainable agriculture in Ukraine : scientific monograph. Riga : Baltija Publishing, 2023. P. 328–345.
- Skrypchuk P., Chata R. Vectors of agricultural cooperation development: natural resource management and niche production. Știință, educație, cultură : culegere de articole conferința științifico-practică internațională in onoarea a 34-a aniversare a Universității de Stat din Comrat. Comrat : A&V Poligraf, 2025. Vol. 1. P. 163–167.
- Skrypchuk P., Shpak H., Chata R., Vasyluk-Polyushek M. Organic production: economic and social efficiency. Akcenty zdravotnej a sociálnej starostlivosti: imperatív spojen□ch nádob : materiály konferencie (3 June 2025). Nemšová, 2025. P. 143–161.
- Ruslan Chata. Organisational and economic bases of sustainable land use in various forms of agribusiness organisation. Știință, educație, cultură : culegere de articole conferința științifico-practică internațională in onoarea a 35-a aniversare a Universității de Stat din Comrat. Comrat : A&V Poligraf, 2026. Vol. 1. P. 104–109.
- Скрипчук П. М., Клюха О. О., Скрипчук М. П., Чата Р. В. Інжинірингові та маркетингові тренди стандартизації бізнес-процесів «зеленої» економіки. Теорія і практика розвитку агропромислового комплексу та сільських територій : матеріали XXIII Міжнар. наук.-практ. форуму (4–6 жовтня 2022 р., м. Львів, Україна). Львів : ЛНУП, 2022. С. 145–148.
- Чата Р. В. Перспективні напрями стандартизації бізнесів у громадах. Сучасні технології менеджменту : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (15–16, 21 жовтня 2022 р., м. Пшеворськ, Польща/м. Луцьк, Україна). Луцьк, 2022. С. 327–329.
- Антонюк О. М., Чата Р. В., Федун Ю. В. Засади екологізації національної економіки. Стан та перспективи розвитку бізнес-середовища в умовах сучасних викликів : матеріали II Всеукр. наук.-практ. конф. здобувачів вищої освіти та молодих науковців (17 листопада 2022 р., м. Рівне, Україна). Рівне : РДГУ, 2022. С. 4–5.
- Чата Р. В., Скрипчук П. М. Розробка брендів у громадах. Проблеми та перспективи розвитку сучасної науки : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. Молодих науковців, аспірантів і здобувачів вищої освіти 11–12 травня 2023 р., м. Рівне, Україна). Рівне : НУВГП, 2023. С. 452–453.
- Чата Р. В. Стратегія Європейського зеленого курсу аграрного природокористування в Україні. Детермінанти соціально-економічного відновлення держави, регіонів та суб'єктів господарювання : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (10 листопада 2023 р., м. Рівне, Україна). Рівне: НУВГП, 2023. С. 306–308.
- Логвин С. Ю., Федун Ю. В., Чата Р. В. Методичні засади євроінтеграційного вектору економіки України. Детермінанти соціально-економічного відновлення держави, регіонів та суб'єктів господарювання : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (10 листопада 2023 р., м. Рівне, Україна). Рівне: НУВГП, 2023. С. 229–231.

- Скрипчук П. М., Чата Р. В. Сільськогосподарська кооперація як інструмент розвитку агробізнесу. Стратегічні аспекти сталого та інклюзивного розвитку економіки України: від теорії до практики : матеріали наук. колоквіуму (19 вересня 2024 р., м. Одеса, Україна). Одеса : Одеський національний технологічний університет, 2024. С. 56–61.
- Чата Р. В. Обґрунтування векторів розвитку аграрної кооперації. Детермінанти соціально-економічного відновлення держави : матеріали ІІ Міжнар. наук.-практ. конф. (15 листопада 2024 р., м. Рівне, Україна). Рівне : НУВГП, 2024. С. 530–531.
- Скрипчук П. М., Чата Р. В. Кооперація: розвиток та нормативне забезпечення. Актуальні проблеми теорії і практики менеджменту та публічного врядування в контексті євроінтеграції : матеріали XIII Міжнар. наук.-практ. конф. (16 травня 2024 р., м. Рівне, Україна). Рівне : НУВГП, 2024. С. 252–254.
- Чата Р. В. Зелені закупівлі та кооперація: аспекти сучасності. Актуальні проблеми теорії і практики менеджменту та публічного врядування в контексті євроінтеграції : матеріали XIII Міжнар. наук.-практ. конф. (16 травня 2024 р.). Рівне : НУВГП, 2024. С. 324–326.
- Чата Р. В. Траєкторії розвитку нішевої кооперації України. Теорія і практика розвитку агропромислового комплексу та сільських територій : матеріали XXVI Міжнар. наук.-практ. форуму (8–10 жовтня 2025 р., м. Дубляни, Україна). Львів, 2025. С. 75–76.
- Чата Р. В. Стандартизація у нішевій кооперації. Детермінанти сталого розвитку соціально-економічних систем в умовах глобальних викликів : матеріали ІІІ Міжнар. наук.-практ. конф. (14 листопада 2025 р., м. Рівне, Україна). Рівне : НУВГП, 2025. С. 615–617.
- Чата Р. В. Нішева кооперація як інструмент «Індустрії 5.0» в агробізнесі. Збалансоване природокористування: традиції, перспективи та інновації : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. Ч. 1. (м. Київ, 15 травня 2025 р.) – К.: ДІА, 2025. С. 108–109.
- Скрипчук П., Чата Р., Василюк-Полюшек М. Глобальні перспективи економіки природокористування: вуглецевий, водний та земельні сліди. Теорія та практика менеджменту : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (12 травня 2025 р., м. Луцьк, Україна) / Відп. ред. проф. Л. Черчик. Луцьк : ВНУ імені Лесі Українки, 2025. С. 198–201.
- Chata R. Organizational and economic foundations for the development of niche cooperation in Ukraine. Innovations and New Directions in Scientific Research : Proceedings of the 2nd International Scientific Conference (Manchester, United Kingdom, 20 September 2025). Lulu Press, Inc., 2025. P. 36–40.
- Скрипчук М. П., Чата Р. В. Засади екологічного маркетингу для агробізнесу. Marketing of innovations. Innovations in marketing (2025). Materials of the International Scientific Internet Conference (December, 2025). Bielsko-Biala: WSEH. [E-edition]. P. 147–149.
- Скрипчук П., Чата Р, Скрипчук М. Інституційна координація розвитку малого агробізнесу. Стале відновлення та миробудування: інновації, технології, соціальна згуртованість : збірник тез доповідей X Ювілейної міжнародної науково-практичної конференції (5 червня 2026 р., м. Луцьк) / Луцький національний технічний університет за заг. ред. Н. В. Павліхи. – Луцьк: ФОП Косенко А. О., 2026. – 167 с. С. 82–87.
- Чата Р. В. Управління інноваціями земельних трансформацій малого агробізнесу. Актуальні проблеми теорії і практики менеджменту та публічного врядування в контексті євроінтеграції : матеріали XV Міжнар. наук.-практ. конф. (21 травня 2026 р., м. Рівне, Україна). Рівне : НУВГП, 2026. С. 892–893.

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість: створення принципово нової продукції (матеріалів, технологій тощо) для забезпечення експортного потенціалу та заміщенню імпорту

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

Зв'язок з науковими темами: 0121U112188 0124U004790

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Скрипчук Петро Михайлович

2. Petro M. Skrypchuk

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2835-4711

Додаткова інформація: ;https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57210263910;

Повне найменування юридичної особи: Національний університет водного господарства та природокористування

Код за ЄДРПОУ: 02071116

Місцезнаходження: вул. Соборна, Рівне, Рівненський р-н., 33028, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Височанська Марія Ярославівна

2. Mariia Y. Vysochanska

Кваліфікація: д. е. н., с.д., 08.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2116-9991

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут агроекології і природокористування Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 13722479

Місцезнаходження: вул. Метрологічна, Київ, 03143, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Хомюк Наталія Леонідівна

2. Nataliia L. Khomiuk

Кваліфікація: доктор економічних наук, 08.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3277-8840

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Волинський національний університет імені Лесі Українки

Код за ЄДРПОУ: 02125102

Місцезнаходження: проспект Волі, Луцьк, Луцький р-н., 43025, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лесняк Олександр Юрійович
2. Oleksandr Y. Lesnyak

Кваліфікація: к. е. н., доц., 08.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7223-6352

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет водного господарства та природокористування

Код за ЄДРПОУ: 02071116

Місцезнаходження: вул. Соборна, Рівне, Рівненський р-н., 33028, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гарнага Олександр Миколайович
2. Oleksandr M. Harnaha

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5236-7299

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет водного господарства та природокористування

Код за ЄДРПОУ: 02071116

Місцезнаходження: вул. Соборна, Рівне, Рівненський р-н., 33028, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Павелко Ольга Віталіївна
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Павелко Ольга Віталіївна
Відповідальний за підготовку облікових документів	Зінкевич Оксана Володимирівна
Реєстратор	Юрченко Тетяна Анатоліївна
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна